

Motion till riksdagen 2017/18:3788

av **Helena Lindahl m.fl. (C)**

Företagande för fler jobb i hela landet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att öka möjligheten till lärlingsjobb som även småföretag kan erbjuda och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att klimatet för entreprenörer som omvandlar nya idéer till nya företag ska förbättras och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att människonära tjänster, exempelvis inom besöksnäringen och välfärden, bör ges förutsättningar att växa och utvecklas då de i många fall erbjuder värdefulla ingångsjobb för bl.a. ungdomar och nyanlända, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en infrastruktur som gör att den tekniska utvecklingen kommer hela landet till del och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lagar och regler på arbetsmarknaden bör göras om för att sänka trösklarna samt öka flexibiliteten och tryggheten och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regelbördan för småföretag och mikroföretag bör minskas kraftigt och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att främja snabb utveckling, innovation och bibehållen konkurrenskraft i digitaliseringens och automatiseringens era och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för tillgången till statligt riskkapital i hela landet, för små och växande företag och för en stärkt regional tillväxt och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur det regionala ansvaret hos statliga bolag och myndigheter kan tydliggöras och stärkas och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att pröva möjligheten att införa ett system i likhet med den brittiska modellen Seed Enterprise Investment

Scheme i pilotprojekt eller i pilotlän för att i ett första steg testa modellen och utvärdera dess effekter på tillväxten i regionen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kriterier vid offentlig upphandling ska genomsyras av likvärdiga, rättvisa och transparenta villkor för alla företag, oavsett storlek, och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppdra till regeringen att utvärdera effekterna av den nya upphandlingslagstiftningen och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera konsekvenser för offentliga upphandlingar som inleddes mellan den 18 april 2016 och 1 januari 2017 och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av mångfald av utförare i vård, skola och omsorg för att säkra kvalitet och konkurrens och därmed effektivitet och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en jobbpakt för småföretagen och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Europa bör ges större förutsättningar att skapa fler jobb och ökad tillväxt genom att EU ingår fler frihandelsavtal, skapar en gemensam digital inre marknad samt värnar den ekonomiska stabiliteten i unionen för att därigenom möjliggöra för fler investeringar, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att tillgängliggöra kurser inom entreprenörskap, t.ex. genom Ung Företagsamhet, för fler gymnasieprogram och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska verka för fler vardagsnära innovationer inom vård och omsorg och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att ge Arbetsförmedlingen i uppdrag att informera om möjligheten att driva företag inom ramen för etableringsuppdraget och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att återupprätta och utöka programmet Investera i invandrarkvinnor och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Tillväxtverket i uppdrag att utvärdera och se över möjligheten att återinrätta Winnet Sverige och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fler av myndigheternas uppdrag och funktioner ska decentraliseras, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en översyn av myndigheternas lokalkostnader och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att pröva möjligheten att fler myndigheter bör ledas av styrelser och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I Sverige ska alla kunna leva och förverkliga sina drömmar oavsett var i landet man bor. Grunden till utveckling i hela landet är goda villkor för de små och medelstora företagen som skapar jobb. När nya jobb skapas, läggs grunden för ett minskat utanförskap och mer skatteintäkter som kan användas till vård av våra äldre och skolgång till våra barn.

En förutsättning för att det ska bli fler jobb är att det ska vara enkelt att starta och driva de företag som skapar jobb. Centerpartiet lovar att envist fortsätta arbetet för ett bättre klimat för jobbskaparna – för hållbar tillväxt i hela landet och för varje människas rätt att skapa ett bättre liv åt sig själv och sin familj.

Ett konkurrenskraftigt Sverige

Svensk ekonomi står inför stora förändringar. Vi påverkas allt mer av fyra starka och omvälvande krafter: automatisering, digitalisering, globalisering och urbanisering. Människor, företag och kulturer har genom digitalisering och globalisering knutits närmare varandra. Det är en fantastisk utveckling som bidragit till global fattigdomsminskning och ökad ekonomisk tillväxt. Teknisk utveckling och automatisering har historiskt lett till stora och produktiva strukturomvandlingar på arbetsmarknaden. Det har lagt grunden för den ekonomiska tillväxt som varit en förutsättning för vårt ökade välstånd. Men utvecklingen innebär också att konkurrensen hårdnar, såväl för företag som för anställda. Sverige står inför stora utmaningar. Många människor stängs ute från arbetsmarknaden. Klimatkrisen kräver att vi förenar ökad ekonomisk tillväxt med mindre utsläpp. Och många regioner och kommuner ges inte tillräckliga förutsättningar att växa och blomstra. Men Sverige har också fantastiska möjligheter. I hela landet omvandlas idéer till små och växande företag som skapar jobb. Våra klimatutsläpp sjunker samtidigt som den ekonomiska tillväxten ökar. Och många av Sveriges mest dynamiska orter finns utanför storstadsområdena och visar att med rätt förutsättningar kan hela Sverige växa. Sverige har stora möjligheter att bli vinnare i framtidens ekonomi. För detta krävs dock viktiga och riktiga reformer.

Det behöver bli billigare att anställa, där skattebördan på sikt skiftas från arbete till miljöförstöring och konsumtion. Klimatet för entreprenörer, som omvandlar nya idéer till nya företag, behöver förbättras. Tjänster, exempelvis inom besöksnäringen och välfärden, måste ges förutsättningar att växa och utvecklas då de i många fall erbjuder värdefulla jobb för bland andra ungdomar och nyanlända.

Jobbskapande

Höga kostnader för att anställa är vad småföretag själva anser vara ett av de största hindren för tillväxt. I Företagarnas och Swedbanks årliga undersökning Småföretagsbarometern har höga arbetskostnader alltid varit bland de största, eller det enskilt största, hindret för tillväxt bland småföretag. Centerpartiets förslag är därför att ingen arbetsgivaravgift ska behöva betalas under de första två åren, när en enmansföretagare anställer sin första medarbetare. Regeringen har aviserat att man tänker genomföra delar av Centerpartiets förslag, vilket är bra men otillräckligt.

Centerpartiet står för en politik som skapar fler jobb i växande företag i hela landet. Bland annat vill vi ersätta stora delar av den arbetspraktik och arbetsmarknadsutbildning som idag sker i Arbetsförmedlingens regi med lärlingsjobb, som kombinerar arbete med

utbildning och handledning, ute i lokala företag. Centerpartiet har föreslagit att regeringens traineejobb avskaffas och att konceptet med yrkesintroduktionsanställning utvecklas till lärlingsjobb, som även ska göras tillgängliga för nyanlända och småföretag utan kollektivavtal. Lärlingsjobben bör rikta sig till hela arbetsmarknaden och behandla privata och offentliga arbetsgivare lika. De bör erbjudas till arbetslösa ungdomar, nyanlända samt långtidsarbetslösa i behov av omskolning eller återuppbyggnad av sin kompetens. Alla som behöver lära på jobbet för att komma in på svensk arbetsmarknad ska få den möjligheten.

Centerpartiet har tillsammans med Alliansen även presenterat en ny reform, inträdesjobb, för att stärka integrationen och för att få fler att lämna utanförskap för jobb. Inträdesjobb är en förenklad anställning för nyanlända och unga upp till 23 år utan gymnasieexamen. Inträdesjobben är en anställningsform som kommer göra det möjligt för fler att få en fot in på arbetsmarknaden, få värdefull erfarenhet och därmed kunna gå vidare i arbetslivet. Den kommer göra det billigare för företagen att anställa och gör att fler vågar satsa på en tidigare oprövad person. Anställningsformen kommer att regleras i lagstiftning.

För många människor, såväl inrikes födda som nyanlända, skulle småskaligt företagande kunna vara en språngbräda till den svenska arbetsmarknaden och det svenska samhället. Att starta företag är dock ofta både dyrt och krångligt. Det gäller särskilt för personer med liten erfarenhet av svenska lagar, regler och myndigheter.

Centerpartiet föreslår därför att en ny företagsform införs för riktigt små företag, med högst 250 000 kronor i omsättning: ingångsföretag. Ingångsföretag ska fungera som enskild firma gör idag, men med ordentliga regelförenklingar. Ingångsföretagen ska inte betala vare sig inkomstskatt, egenavgifter eller moms. Istället för vanliga skatter och avgifter betalas en schablonmässigt beräknad skatt, baserad på omsättningen, med en skattesats på 25 procent.

En flexibel och trygg arbetsmarknad

Centerpartiet vill öka såväl flexibiliteten som tryggheten på svensk arbetsmarknad. Detta kräver bland annat att turordningsreglerna byts ut mot ett modernare och tryggare system och att kraven på proportionalitet vid användning av sympatiåtgärder och blockader ökar. Även företrädesrätten vid återanställning bör ses över för att minska riskerna med att anställa. Vi vill även se en jobbakt för småföretagen som låter ungdomar, nyanlända och långtidsarbetslösa kombinera arbete med utbildning och handledning.

Teknikutveckling och digitalisering för fler jobb i hela landet

Tack vare teknikutvecklingen ökar användningsområden för digitala kommunikationsenheter. Ökad täckning och allt högre överföringshastighet efterfrågas för att möjliggöra att de internetbaserade tjänsterna ska kunna användas överallt. Framförallt i glesbefolkade områden kan trådlös infrastruktur vara ett ekonomiskt sätt att nå ut till alla bostäder och verksamhetsställen som komplement eller alternativ till fast fiber. En väl utbyggd infrastruktur för mobil telefoni och bredbandstjänster är en förutsättning för fortsatta möjligheter för människor att kunna bo kvar, delta i undervisning och utöva kultur och sociala kontakter också i landsbygdsdelarna av vårt land. Fungerande

infrastruktur, såsom bredband, är även A och O för att företag ska kunna startas och växa. Därför är det avgörande att infrastrukturen kommer alla, över hela landet, till del.

RUT och ROT

Centerpartiet har varit drivande i införandet av RUT. Under 2015 lyckades Centerpartiet också säkerställa att RUT-avdraget utvidgades, inom ramen för migrationsöverenskommelsen. Det är anmärkningsvärt att regeringen, i såväl 2015 års ekonomiska vårproposition som budgetpropositionen för 2016, lade förslag som begränsade RUT. Taket halverades, från 50 000 till 25 000 kronor, och tjänster plockades bort. Att regeringen nu har genomfört partiella återställningar av RUT är glädjande, men vittnar också om en bristande förståelse för RUT-avdragets funktion och behovet av att stimulera framväxten av fler jobb i arbetsintensiva branscher. RUT-avdragets förtjänster består inte enbart i en skattelättnad för köparen. Framförallt är det en förutsättning för ökat företagande, fler jobb och mindre svartarbete. Regeringens sänkning av taket var tänkt att vara en fördelningspolitisk förbättring, men drabbade i stället främst företagare och anställda i branschen: människor som tidigare ofta stått långt från arbetsmarknaden. Centerpartiet föreslår i vår budgetmotion att RUT-avdraget byggs ut ytterligare.

Förbättra och förenkla företagandet i hela landet

Fler regleringar måste ha solnedgångsklausuler och nya kostnadsdrivande regler bör kompenseras av regellättnader som minskar kostnaderna än mer, med principen ”en regel in – en regel ut”. Uppgiftsinlämning till myndigheter ska bara behöva ske en gång, till ett ställe. Tillämpningen av regleringar och föreskrifter för företag bör kunna omprövas om det går att påvisa att en annan, mindre kostnadskrävande, tillämpning uppnått likvärdiga resultat. Mikroföretagande bör inledningsvis kunna ske med ett minimum av, bland annat, kraftigt förenklade regler.

Sveriges skattesystem och institutioner bör främja en snabb utveckling, innovation och bibehållen konkurrenskraft i digitaliseringens och automatiseringens era. Detta kräver bland annat att regler underlättar och inte försvårar att rekrytera och behålla nyckelpersoner. Lagstiftningen kring nya tekniska innovationer, som exempelvis autonoma fordon och crowdfunding, måste uppdateras snabbt och effektivt.

Socialt ansvarstagande vid upphandling

Offentlig sektor står för en stor del av alla offentliga upphandlingar som utförs i Sverige varje år. Det betyder att det offentliga Sverige upphandlar varor och tjänster för cirka 625 miljarder kronor årligen. Med tanke på omfattningen av alla upphandlingar inom offentlig sektor har regeringen uttalat att man ser möjligheten till 10 000 nya jobb genom att exempelvis ställa krav på socialt hänsynstagande i offentliga upphandlingar.

Regeringen har under en lång tidsperiod arbetat för att infoga kriterier om bl.a. arbetsrättsliga krav i lagen om offentlig upphandling och även presenterat ny lagstiftning inom upphandlingsområdet. De nya kraven började gälla 1 januari 2017. Centerpartiet menar att införandet av dylika krav kommer medföra att ännu färre av de riktigt små företagen kan delta i upphandlingar. Redan idag är det alltför få mindre företag som är med och lägger anbud inom den offentliga upphandlingen.

Kravställandet bör användas med omdöme och eftertanke för att inte riskera att allt färre företag deltar i offentliga upphandlingar i framtiden. En sådan konsekvens skulle i sin tur påverka både konkurrens och kvalitet inom det offentliga.

I mellantiden från den 18 april 2016 fram tills de nya upphandlingslagarna trädde i kraft uppstod osäkerhet både hos leverantörer och upphandlande myndigheter/enheter kring vilka regler det var som egentligen gällde. Bedömningen av vilka bestämmelser i direktiven som hade direkt effekt kan antas ha påverkat såväl upphandlande myndigheters utformning av förfrågningsunderlag som leverantörernas möjligheter att med framgång överpröva upphandlingar. Regeringens hantering av implementeringen av EU-direktiven genomfördes på ett sätt som skapade onödigt förvirring med rättsosäkerhet som följd. Därför bör denna tidsperiod utvärderas.

Centerpartiet ser stor potential i de möjligheter som innovationer och ny teknik för med sig. Det gäller allt från mer effektiva produktionsprocesser till självkörande bilar, som har potential att kraftigt kapa de upplevda avstånden. För att dra nytta av den tekniska utvecklingen är det viktigt att myndigheter och politiken kontinuerligt ser över aktuella regelverk för att garantera att dessa inte hindrar utvecklingen. Inom ramarna för offentlig upphandling finns redan idag möjligheter för bredare kravställning för att stimulera nytänk, exempelvis genom innovationsupphandling. Nya smarta lösningar växer fram när företagare och innovatörer ges frihet att tänka och arbeta fritt, utan detaljreglerade kravspecifikationer från politiken.

Välfärdsföretagande

En mångfald av aktörer är en förutsättning för valfrihet. Rätten att själv få välja var och hur man tar del av vård, skola och omsorg är en viktig del i att kunna utforma sitt eget liv och sin egen tillvaro. Centerpartiet tycker att vi ska värna en välfärd som är effektiv och har hög kvalitet. Med en mångfald av aktörer stimuleras alla aktörer, både privata och offentliga, att bli mer kostnadseffektiva samtidigt som hög kvalitet kan hållas. Viktiga krav på kvalitet kan ställas vid upphandlingar och följas upp med skarp tillsyn. För vi tycker det är självklart att fokus måste vara på den kvalitet som levereras, oavsett om det är en privat eller offentlig aktör. Regeringen har dock flaggat för ett vinsttak i välfärden. Detta trots att utredningens eget underlag beskriver att nedläggning är ett påtagligt hot för många av välfärdsföretagen. Förslaget skulle alltså minska människors valfrihet när det kommer till vård, skola och omsorg. Samtidigt skulle mångfalden av aktörer minska och leda till mindre incitament för kvarvarande aktörer och offentlig sektor att öka effektiviteten och kvalitén. Centerpartiet tycker att svensk välfärd behöver ledas och regleras genom höga, likvärdiga och transparenta kvalitetskrav, för samtliga aktörer, inte genom ingrepp på möjligheten att driva välfärdsföretag.

Frihandel och EU

EU är världens största integrerade marknad. Den ökade rörligheten för varor, tjänster, människor och kapital som EU möjliggjort har bidragit till tillväxt och jobbskapande, inte minst i Sverige. EU och dess medlemsländer står dock inför stora utmaningar. Många medlemsländer brottas med svaga statsfinanser, hög arbetslöshet och låg tillväxt. De behöver ta krafttag för att sanera sina offentliga finanser och reformera såväl sina arbetsmarknader som sin byråkrati. För att säkerställa unionens långsiktiga överlevnad

krävs mer av det som en gång gjorde medlemsländerna framgångsrika: handel och öppenhet. Centerpartiet vill öppna den inre marknaden ytterligare. Särskilt gäller det inrättandet av en digital inre marknad, med stark nätneutralitet. EU måste också öppna sig mer mot omvärlden och aktivt arbeta för upprättandet av fler globala frihandelsavtal. En stor del av det vi producerar i vårt land går på export och bidrar på så sätt mycket till vår egen ekonomi. Detta är både en utmaning men också en möjlighet för svensk livsmedelsproduktion. Den svenska kvalitén och det goda svenska djurskyddet har spridit sig över världen och vi kan i dag se hur efterfrågan från exempelvis Asien ökar stort. Samtidigt är det viktigt att Sverige och EU i tecknande av frihandelsavtal inte gör avkall på våra höga krav inom områden såsom miljö, livsmedel, antibiotika, djurhållning, hälsa och konsumentskydd.

Tillgång till statligt riskkapital i hela landet

Tillgången på kapital är en nyckelfråga för att främja entreprenörskap. Statligt riskkapital kan i flera fall och i flera regioner vara ett viktigt komplement till privat riskkapital, där detta inte fått förutsättningar att utvecklas. Det avgörande är dock att det statliga kapitalet fungerar som katalysator för privata investeringar och entreprenörskap, inte att det ersätter privat kapital. Centerpartiet har varit med och effektiviserat det statliga riskkapitalet. Inte minst har vi gjort det tillgängligt i hela Sverige. Det är viktigt att säkerställa att det statliga riskkapitalet kommer företag i hela landet till del.

Regeringen har valt den motsatta vägen och har nu lagt ner Inlandsinnovation, ett statligt ägt riskkapitalbolag för företag i kommuner eller delar av kommuner i Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands, Västernorrlands, Gävleborgs, Dalarnas och Värmlands län. Bolaget kommer att finnas kvar vid namn, men funktionen fasas ut. Nedläggningen av Inlandsinnovation är ytterligare ett exempel på hur regeringens politik bidrar till ökad centralisering och minskat företagande.

För att modernisera och effektivisera det offentliga riskkapitalet bör fond-i-fond-lösningar användas, där statligt riskkapital från början samverkar med privata fonder för att nå mindre och växande företag. De statliga fondernas inriktning bör också främst inriktas på tidiga utvecklingsfaser för att undvika undanträngning av privat kapital.

Pilotprojekt med Seed Enterprise Investment Scheme

För att stimulera näringslivet och den regionala tillväxten i samhällen har Storbritannien lanserat konceptet ”Seed Enterprise Investment Scheme”. Grundidén är att det ska locka till sig nya investerare som kan finansiera nya startup-bolag i utbyte mot skattelättnader. Skattelättnaderna fungerar som en ersättning för att de stöttar projekt som i vanliga fall skulle anses för riskabla att investera i. Som mest kan investerare få upp till 50 % i skattelättnader på inkomstskatten men maximalt cirka en miljon kronor per år. Ingen reavinstskatt betalas heller på vinst som tillkommer på aktier som innehas för mer än tre år. Kapitalvinster som tillkommer och återinvesteras till kvalificerade SEIS-aktier inom dessa tre år, kommer också att vara befriade från realisationsvinst men där är taket detsamma, det vill säga en miljon kronor. Om bolaget sedan skulle gå i konkurs kan investerarna kräva förlustavlastning på sin investering, vilket motsvarar hälften av deras totala investering gånger skattesatsen. För att skapa tillväxt i regioner som saknar tillräckligt med investerare skulle Seed Enterprise Investment Scheme kunna användas

för att stimulera ekonomin och näringslivet i mindre kapitalstarka regioner. Därför vill Centerpartiet pröva möjligheten att införa ett liknande system i pilotprojekt eller i pilotlän för att i ett första steg testa modellen och utvärdera dess effekter på tillväxten i regionen.

Statliga bolag

Centerpartiet anser att statens uppgift normalt bör vara att ange de ramar och regler som ska gälla för näringslivet och företagen, inte att äga och driva bolag. Det finns ändå skäl till att staten äger vissa bolag, till exempel där bolagen har ett tydligt samhällsuppdrag. De statliga bolagen bör drivas hållbart och ansvarsfullt med en långsiktig agenda. Därtill finns det inget självändamål med att staten agerar på redan väl fungerande marknader såsom bank-, fastighets- eller flygmarknaden. På sikt bör staten kvarstå som ägare endast då tungt vägande skäl talar för detta, exempelvis när det finns ett angeläget samhällsuppdrag som svårigen kan hanteras på annat sätt eller är strategiskt eller säkerhetspolitiskt viktigt.

Nyligen presenterade Alliansen en gemensam linje för att avyttra innehav i Apoteksgruppen i Sverige Holding AB, Metria AB och Swedish National Road Consulting AB. Centerpartiet har sedan tidigare uttalat sig positivt om en försäljning av flera andra statliga bolag. Som exempel kan nämnas SAS, Telia och Vattenfalls utomnordiska verksamhet. Eventuella försäljningar ska genomföras vid en tidpunkt då det utifrån en samlad bedömning kan antas ge det mest affärsmässiga utfallet. Eventuella försäljningar bör därför i regel göras när konjunkturen är god. Försäljningsintäkter bör användas för att minska statsskulden eller till exempel för att investera i svensk infrastruktur.

Vidare bör det utredas hur lanthandlare enklare ska kunna bli ombud för tjänster som vanligtvis tillhandahålls av statliga bolag. Systembolaget är ett sådant exempel, där ett enkelt system för att göra lanthandlare till lagerhållande ombud, kombinerat med möjligheten att ta ut ett högre pris än Systembolaget, skulle kunna förbättra lanthandlarnas ekonomi. Postservice är ett annat exempel där lanthandeln redan idag agerar ombud.

Offentlig verksamhet i hela landet

Flyttströmmarna från landet till staden har pågått i decennier. Men det är inte näringslivet som står för den snabbaste omställningen, det är staten. Statens myndigheter är inte i fas med politikens ambitioner. Regering och riksdag har tydligt sagt att man vill att myndigheternas verksamhet decentraliseras, men statistiken visar att så inte sker. Under en lång rad år verkar den allmänna uppfattningen ha varit att statliga jobb omlokaliseras till mindre tätbefolkade regioner framförallt för att kompensera för bristande konkurrenskraft utanför storstadsregionerna. I själva verket har utvecklingen under en lång tid varit den omvända. Det är inte det relativa fåtalet omlokaliseringar av myndigheter till olika riksändar som står för den stora omflyttningen. Istället är det den ständigt pågående omorganisationen av jobb inom stat och landstingssektor som gör att dessa jobb successivt försvinner från mindre kommuner i Sverige.

Det behöver finnas en fysisk närvaro lokalt för att människor i alla delar av landet ska ha bättre tillgång till service. It och telefoni underlättar men kan inte ersätta personliga kontakter fullt ut. Frågan om statens närvaro handlar även om legitimiteten i

skattesystemet. De positiva erfarenheterna från befintliga klusterbildningar av myndighetsverksamhet på olika platser i landet är ytterligare en viktig aspekt. I samband med att decentralisering av myndigheter, deras uppdrag och funktioner genomförs, bör även möjligheten att decentralisera statliga bolag beaktas. Denna fråga har aktualiserats i närtid av Vattenfalls nedläggning av kontor i Jokkmokk där arbetsuppgifter centraliseras genom outsourcing. Med anledning av bland annat detta anser Centerpartiet att det finns anledning att tydliggöra och stärka det regionala och landsbygdspolitiska ansvaret hos statliga bolag och myndigheter i respektive myndighets instruktion. Exempel på myndigheter är Naturvårdsverket, Jordbruksverket, Post- och telestyrelsen och Polismyndigheten.

Decentralisera uppdrag och funktioner

Myndigheter och kommuner lägger allt mer och allt bättre information och service på internet. Telefonkundtjänsten byggs ut. Det är bra. Men drygt 1 miljon människor använder inte internet. Och för många av våra problem och frågor behöver vi träffa en kunnig person. Värdet av att få träffa en tjänsteman, öga mot öga i ett personligt möte, kan inte nog betonas. Ingen ska "falla mellan stolarna". Därför ska myndigheterna samarbeta, både om service i enkla fall och om omfattande insatser. Det är lätt att se att framför allt de mindre kommunerna, de mindre orterna och landsbygden har fått sämre tillgång till offentlig service. Detta står inte i motsats till en fortsatt utbyggd e-förvaltning.

De stora framsteg som genomförts på detta område måste följas av en fortsatt utveckling för att skapa en snabbare förvaltning med lägre kostnader för medborgare, företag och den offentliga sektorn. Nu måste myndigheters uppgifter decentraliseras i högre utsträckning. Förutom de positiva effektiviseringsvinster en decentralisering kan uppnå innebär det en ökad offentlig service i hela landet.

Myndigheter bör i högre utsträckning än idag samlokaliseras i servicekontor så att statens resurser används mer effektivt och decentraliserat samtidigt som myndigheterna kommer närmare medborgarna. Huvudregeln bör vara att myndigheter ska samlokaliseras runtom i landet i syfte att åstadkomma decentralisering, effektivisering och synergieffekter. Det är viktigt att decentralisering får den avsedda effekten. Som exempel kan nämnas Skatteverkets flytt från centrala Stockholm till grannkommunen Solna. En flytt som gav stora besparingar åt myndigheten. Dock en flytt på cirka en mil. I september 2016 meddelade Arbetsförmedlingen att den flyttar sina kontor från Stockholms innerstad till grannkommunen Solna. Riktig decentralisering behöver säkerställa att uppdrag och funktioner når ut i hela landet.

Regeringen beslutade den 31 augusti 2017 att omlokalisera delar av sju myndigheter från Stockholm. Det är en del i arbetet kring att verkställa ett av Landsbygdskommitténs 75 förslag för att utveckla landsbygden. Kommitténs förslag är att 10 000 tjänster vid statliga myndigheter i Stockholms FA-region under en 5- till 7-årsperiod omlokaliseras till regioner i behov av statliga arbetstillfällen.

Alla partier i Landsbygdskommittén kom överens om att 10 000 statliga jobb ska flytta ut i landet. Det är en ambition som Centerpartiet delar. Det är positivt att regeringen nu tar ett första steg i att decentralisera sju myndigheter men för Centerpartiet är det viktigt att regeringen presenterar en plan för att uppfylla detta mål.

Minska myndigheternas lokalkostnader

Omsorg om skattebetalarnas pengar är grunden för en ansvarsfull ekonomisk politik. Lagstiftare ska alltid vrida och vända på varje skattekrona och se till att den används så effektivt som möjligt. Vi kan konstatera att utgifterna för de statliga myndigheterna under senare år skenat iväg. Något som till stor del beror på ökade lokalkostnader. Samtidigt ser vi att flera myndigheter väljer dyrare lokalalternativ. En rimlig utgångspunkt är att myndigheternas lokalisering bör spegla befolkningens. I många andra tjänstebranscher med liknande profil på sina anställda är kontor belagda utanför storstäderna av kostnadsskäl.

Regeringen bör pröva möjligheten att uppräknings av myndigheternas anslag som beror på lokalkostnader görs i lägre takt än idag. Regeringen bör även pröva möjligheten att se över om rikthyrorna i Stockholm kan sänkas med följderna att myndigheterna ges incitament att omlokalisera till områden med lägre hyreskostnader. Regeringen bör även se över möjligheten att även den totala uppräknings av dessa två reformer schablonmässigt sänks.

Fler myndigheter bör få styrelser

I näringslivet är det en självklarhet att en styrelse leder företaget framåt. Forskning visar att företag som har mer diversifierade styrelser uppnår bättre resultat. I Sverige är det en liten andel av myndigheterna som leds av en styrelse. Faktum är att enrådsmyndigheter är klart dominerande. En diversifierad styrelse som består av individer med vitt skilda bakgrunder, erfarenheter och kompetenser leder oundvikligen till att frågor som rör verksamhetsutveckling belyses i bredare perspektiv. Att en ensam myndighetschef (generaldirektören) leder mer än hälften av Sveriges myndigheter innebär att verksamhetsutvecklingen till stor del styrs efter generaldirektörens vision och planer. Givetvis med beaktande av de lagar, regler, förordningar och regleringsbrev som myndigheten lyder under. En styrelse har en viktig roll att spela i att avlasta generaldirektörens arbete som då kan fokusera mer på det operativa arbetet. Styrelsen kan fokusera på att leda det långsiktiga utvecklings- och planeringsarbetet. Därför bör huvudregeln vara att varje statlig förvaltningsmyndighet (exklusive nämndmyndigheter) leds av en styrelse. Regering och riksdag har tydligt sagt att man vill att myndigheternas verksamhet decentraliseras. En styrelse har då uppdraget att fokusera på det långsiktiga arbetet med att planera för och genomföra de beslut som riksdagen har fattat samtidigt som generaldirektören kan fokusera på att operativt genomföra decentraliseringen.

Förkortade handläggningstider för näringsverksamhet

För att Sveriges företagare ska kunna utveckla sin verksamhet behövs minskat krångel, och en del i detta handlar om kortare handläggningstider för olika tillstånd. Jobbskaparna ska kunna ägna tid åt att skapa tillväxt och nya jobb, istället för att fylla i blanketter och vänta. Såväl för serveringstillstånd som för bygglov förekommer stora skillnader i förutsättningarna för företagen. Tillstånd kan variera från 1 upp till 12 veckor.

Serveringstillstånden kan variera med 23 000 kronor och byggloven med drygt 53 000 kronor. För miljöfarlig verksamhet kan anmälningsavgiften för en biltvätt variera med 19 000 kronor och nästan 11 000 kronor per år i tillsynsavgift. Hur ofta det

sker tillsynsbesök varierar mellan varje och vart tredje år. Trots detta måste tillsynsavgiften betalas och kommunerna betalar inte tillbaka den om det inte sker ett besök.

Anledningarna till att kostnader och handläggningstider varierar kan vara många. Vad som är en rimlig kostnad är inget som är utrett och därmed svårbedömt. Däremot anser vi att det är uppenbart att det finns stora möjligheter att förbättra handläggningstiden när en kommun kan klara av exempelvis ett serveringstillstånd på knappa veckan, och för andra kommuner kan det ta tre månader.

En djupare analys på länsnivå visar dessutom att det inte är ovanligt att två kommuner som har den lägsta respektive längsta handläggningstiden i länet är grannar. Det innebär i praktiken att två restauranger kan ligga några kilometer från varandra men deras förutsättningar såväl när det gäller hur fort byråkratins kvarnar maler som vilka kostnader företaget belastas med kan skilja sig radikalt åt.

Trots att samsynen kring svenska miljökrav är stor så tar handläggningen av miljöprövningsärenden allt längre tid. Företag och organisationer i branschen slår larm om omöjliga investeringsbeslut på grund av handläggningstiderna och bristen på effektivitet hos myndigheterna. Oklarheten kring myndigheternas hantering av ärenden är också ett stort problem som kostar det svenska näringslivet pengar.

Det är en helt orimlig situation för de företag som väntar på att få investera hundratals miljoner kronor. För att bryta den negativa trenden med skenande handläggningstider föreslår vi en översyn av åtgärder för att förkorta handläggningstiderna. Det kan till exempel omfatta införandet av en handläggningsgaranti och sanktionsavgifter mot de myndigheter som bryter mot handläggningsgarantin.

Kvinnors företagande

Mellan 2006 och 2014, när Centerpartiet satt i regering, ökade kvinnors företagande kraftigt. Ekonomisk makt och ett ökat ägande är centrala delar i arbetet för ett mer jämställt samhälle. Historiskt har kvinnodominerade branscher hämmats av offentliga monopol och detaljregleringar. Dessa branscher har nu öppnats för företagande och konkurrens. Det har gett kvinnor mer egenmakt och bidragit till den kraftiga ökningen av antalet kvinnliga företagare och vd:ar. Kvinnors möjlighet att starta och driva företag behöver stärkas ytterligare.

Bilden av kvinnor och män som företagare är väldigt olika. Kvinnor beskrivs som alltifrån mindre risktagande till mindre framgångsrika än män. Kvinnor som driver företag anses vara försiktiga och män anses våga satsa. Självklart påverkar det finansieringsbedömning av vad som är finansieringsbart och vad som har potential att lyckas. Detta är en av orsakerna till att färre kvinnor än män väljer att bli entreprenörer. Trenden är en del av en större problembild där samhällets syn på vad män och kvinnor är lämpade för att klara av skiljer sig åt. För att vända denna bild behövs åtgärder på flera områden och inom flera olika åldrar. Vetskapen och kunskapen om entreprenörskap som en karriärmöjlighet behöver ökas längre ner i åldrarna, och stimuleras hos äldre generationer. Vi föreslår därför en helhetssyn på frågan med insatser genom flera faser i människors liv: för unga, för kvinnor inom vården och för invandrade kvinnor. Förutom detta vill vi återinrätta Resurscentrum för kvinnor, Winnet.

Ungt företagande

Många barn och ungdomar har ingen familjemedlem eller bekant som driver eget företag. Därför minskar möjligheten att de själva hittar inspiration och intresse för företagande. Vi tycker att alla barn och ungdomar ska få en chans att lära sig vad entreprenörskap och företagsamhet innebär, därför vill vi att alla elever i grundskolan ska få ta del av information och chansen att pröva Ung Företagsamhet. Forskning visar att det är 80 procent större chans att kvinnor som deltagit i Ung Företagsamhet startar ett aktiebolag än kvinnor utan den bakgrunden.

I gymnasiet bör fler elever få möjlighet att arbeta med sin egen företagsamhet genom att kursen entreprenörskap tillgängliggörs för fler gymnasieprogram än vad som är fallet idag. Kursen entreprenörskap bör även bli meriterande för högre studier, något som idag endast kurser inom språk och matematik är. Därför föreslår vi att organisationer som Ung Företagsamhet får ytterligare resurser för att utveckla entreprenörskap i skolan. Satsningen är en generell satsning för ungdomar men som baserat på tidigare forskning kommer ge resultat särskilt för tjejer.

Vardagsnära innovationer

Situationen inom vård och omsorg är idag ansträngd på många platser. I en miljö där det i många fall är resursbrist är potentialen stor för effektiviseringar, men det är ofta en omöjlighet för innovativ personal att hinna med att ta sin idé vidare till verklighet. Med den snabba teknikutveckling som nu sker finns stora möjligheter till smarta och innovativa lösningar på vardagliga utmaningar inom vården. I kraften av digitaliseringen dyker det även upp disruptiva innovationer som kan förändra vår syn på vårdens tillgänglighet och metod, exempelvis genom att få chans att möta en allmänläkare digitalt i en mobilapp. Ett innovationsfrämjande arbetsklimat bidrar inte bara till nya affärsidéer utan kan även stimulera så kallade intraprenörer, innovatörer inom verksamheten, som får möjlighet att göra verklighet av sina idéer och bidra till vardagliga förbättrande åtgärder.

Centerpartiet vill att särskilda innovationscheckar för innovationer inom vård och omsorg ska inrättas. Checken ska hjälpa kvinnor som jobbar inom vård och omsorg att få extern hjälp med att exempelvis undersöka affärsmöjligheter, skriva affärsplan, hantera immateriella tillgångar eller göra en marknadsanalys.

Invandrade kvinnors företagande

För många kvinnor som kommer hit från andra länder så kan företagande vara den enda möjligheten att få ett jobb. Många kvinnor kan inte de uppbyggda systemen som finns för att stödja kvinnors företagande och behöver extra stöd och hjälp. Därför behövs en särskild satsning på kvinnor med utländsk bakgrund för att de lättare ska kunna välja företagande som ett sätt att få ett jobb.

Största hindren för de flesta invandrare som vill starta företag är kontakter med finansiärer och kapitalanskaffning. De nya svenskarna har helt enkelt inte samma förutsättningar. Att då vara kvinna och samtidigt invandrare i Sverige minskar med andra ord chansen att få finansiering betydligt.

Trots dessa svårigheter finns det idag mer än 90 000 invandrarägda företag i Sverige, vilka sysselsätter mer än 350 000 människor. Nästan vart fjärde jobb i privat

sektor skapas i företag som drivs av utrikesfödda, detta trots att de bara står bakom vart sjunde företag. Invandrarägda företag finns representerade inom flera sektorer i det svenska näringslivet. Många utrikes födda skulle kunna och vilja driva företag men vet inte hur. Centerpartiet föreslår att man ger Arbetsförmedlingen i uppdrag att informera om möjligheten att driva företag inom ramen för etableringsuppdraget och göra information om företagande till en del av den obligatoriska samhällsorienteringen.

Under alliansregeringens tid drevs under åren 2011–2014 ett projekt för att investera mer i invandrarkvinnor (IK-programmet). Stiftelsen IFS (Almi Företagspartner) ansvarade för projektet och har byggt upp viktiga och väl fungerande nätverk och visat mycket positiva resultat, såsom att antalet nystartade företag hos kvinnor med utländsk bakgrund ökade med cirka 26 procent. Den rödgröna regeringen valde dock att inte driva projektet vidare. Centerpartiet vill på nytt starta ett IK-program med inkluderande nätverk för kvinnliga företagare riktade mot invandrare.

Ett problem som har identifierats i många företag som drivs av invandrarkvinnor är att de efter något år stannar i utvecklingen och fastnar i en lång tid av samma problemställning. De kommer inte vidare på grund av bland annat brist på nätverk, rätt styrelse eller finansiering. För att kunna växa och i framtiden anställa fler personer behöver företagen hjälp att lyftas ur denna situation. Centerpartiet föreslår därför att det i det nya IK-programmet ska ingå en affärsrådgivningsdel som är riktad mot företag med potential att växa.

Winnet

I drygt 15 års tid har organisationen Winnet Sverige (Svenska Riksförbundet Nationellt Resurscentrum för kvinnor) arbetat med att bland annat öka kvinnors deltagande inom företagande och ökad jämställdhet på arbetsmarknaden. Detta är också något som genomförts i gränsöverskridande samarbeten för att modellen ska spridas också till andra länder. Vidare har verksamheten ett underifrånperspektiv och arbetet sker huvudsakligen via de regionala center som idag finns över hela landet. För att arbetet ska kunna bedrivas mer kraftfullt och med långsiktighet i fokus har sittande regeringar, under de 15 år som föreningen varit aktiv, stöttat med årliga resurstillskott. Uppdraget har fortsatt med driftsbidrag ända fram till den 31 oktober 2015. Därefter har föreningens nationella ledning fått jobba hårt för att få information från Näringsdepartementet om orsaken till att verksamhetsbidraget upphävts. Detta har tyvärr mötts med tystnad.

Med tanke på att det fortfarande finns stora skillnader mellan män och kvinnor på arbetsmarknaden och med tanke på att vi behöver öka andelen kvinnor som startar och driver företag i hela vårt land, borde en erfaren förening som Winnet Sverige vara en viktig del i det fortsatta jobbet för ökad jämställdhet. Regeringen har dock aviserat att man istället avser att rikta öronmärkta medel för ändamålet till regionerna.

Centerpartiet anser att Winnet Sverige snarast bör återetableras för att främja ett fortsatt arbete med synliggörande, kunskapsframställning och kunskapsunderlag kring arbetet för en jämställd regional tillväxt i syfte att öka kvinnors deltagande såväl i den demokratiska processen som på arbetsmarknaden och i näringslivet. Parallellt behöver verksamheten utvärderas och effektiviseras, men det är av högsta vikt att de etablerade nätverken omedelbart återetableras så att dessa inte hinner falla isär.

Helena Lindahl (C)

Eskil Erlandsson (C)

Emil Källström (C)

Kristina Yngwe (C)

Peter Helander (C)

Rickard Nordin (C)

Per Åsling (C)